

Bijlage 1

Schema – beheersplan voor de patrijs (*Perdix perdix*) – 2025-2030

1° Algemene inlichtingen

a. Algemene kenmerken van de Raad

- Jachtraad: [Naam – contactgegevens van de vertegenwoordigers van de Jachtraad]
- Betrokken beheerseenheid (eenheden) [Namen en unieke referentie van de beheerseenheden]
- Aangesloten houder(s) van het jachtrecht: [Lijst: naam en unieke referentie + overeenkomst van aansluiting bij het beheersplan, als bijlage bij te voegen]
- Huishoudelijk reglement van de Raad met vermelding van de maatregelen waarin is voorzien voor de beheerseenheden die de uitvoering van het beheersplan niet zouden naleven.

b. Doelstellingen van het plan

2° Afbakening van de beheerseenheden en van gebieden

- GIS-kartering op het niveau van de jachtraad via ChasseOnMap
- Afbakening van de beheerseenheden die overeenkomen met een gebied of een groep aaneengesloten gebieden.

Gezien de grote ongelijkheid in de patrijzenpopulaties op het niveau van het gebied, zorgt deze organisatie ervoor dat de gebieden waar de populatie groter is niet worden benadeeld wanneer die populatie, betrokken op een grotere beheerseenheid, onvoldoende zou zijn om er de jacht uit te oefenen.

3° Evaluatie van de populatie

a. Voorjaarstelling

Elke beheerseenheid kan de volgende telmethoden gebruiken:

- de drijftelling (het aantal waargenomen paren + de geïnventariseerde oppervlakte open vlaktes doorgeven);
- het lijntransect met geluidsnabootsing, uitgevoerd met minimaal drie herhalingen (het aantal mannelijke patrijzen, het aantal luisterpunten en het aantal herhalingen doorgeven);
- de continue waarneming;
- het tellen met behulp van een drone die is uitgerust met een warmtebeeldcamera en een optische camera.

De gebruikte telmethode wordt gespecificeerd om de resultaten tussen de verschillende beheerseenheden te kunnen vergelijken.

Voor de drijftelling, de continue waarneming en de telling met behulp van een drone zijn de te communiceren gegevens het aantal waargenomen paren en de geïnventariseerde oppervlakte open vlaktes.

Voor het lijntransect met geluidsnabootsing zijn de te communiceren gegevens het aantal mannelijke patrijzen, het aantal luisterpunten en het aantal herhalingen.

Het Departement Onderzoek Natuurlijk en Landbouwmilieu voert steekproeven uit onder de populaties van patrijzen in de gebieden die deelnemen aan een beheersplan. De jachtraden worden vooraf op de hoogte gebracht van de lijntransecten met geluidsnabootsing die worden uitgevoerd in de beheerseenheden die deelnemen aan het beheersplan voor de patrijs, en kunnen daar, indien nodig, aan meewerken.

De telmethoden worden gedetailleerd beschreven in het document over de beheersplannen voor de patrijs, dat beschikbaar is op <https://ediwall.wallonie.be/rapports-faune-flore-habitats-01-plan-de-gestion-de-la-perdrix-grise-2020-134468>

Optie 1 - Drijftelling

De drijftelling houdt in dat de patrijzen worden opgejaagd uit sectoren die "driften" worden genoemd. Elke drift wordt door drijvers in een linie uitgelopen, meestal in de richting van waarnemers die langs de randen zijn opgesteld. De telling wordt uitgevoerd in maart, vóór de ontwikkeling van de gewasbedekking. Met een paar tientallen mensen kan ongeveer 500 hectare per dag worden geteld. Het resultaat is een patrijzendichtheid (aantal vogels per 100 hectare vlakke).

Voordelen: De drijftelling maakt het mogelijk om tegelijkertijd een telling van andere soorten, zoals de haas, uit te voeren. Hiervoor is geen speciale uitrusting nodig. Het mobiliseert veel jagers en kan de motivatie voor het behoud van de soort vergroten. Het biedt ook de gelegenheid om de dialoog tussen jagers en niet-jagers te bevorderen.

Nadelen: De drijftelling vereist de inzet van minstens 20 tot 30 personen voor een dag. De methode is bruikbaar ongeacht de patrijzendichtheid... maar de motivatie van de waarnemers kan van jaar tot jaar snel afnemen als de dichtheid van de te observeren vogels laag is. Het kan verstrend werken voor andere diersoorten.

Optie 2 – Lijntransect met geluidsnabootsing, uitgevoerd met minimaal drie herhalingen

De methode van de luisterpunten met "geluidsnabootsing" is gebaseerd op een eenvoudig principe: een territoriaal mannetje reageert wanneer hij een mogelijke concurrent op zijn territorium hoort. Ongeveer 500 hectare kan door één persoon in 2 uur worden geteld. Het resultaat is een abundantie-index.

Voordelen: De methode van de luisterpunten met "geluidsnabootsing" is bijzonder flexibel en vraagt weinig menselijke inzet. Het werkt zowel bij een lage als bij een hoge dichtheid aan patrijzen.

Nadelen: De methode van de luisterpunten met "geluidsnabootsing" vereist een specifieke uitrusting (audiospeler en luidspreker).

Optie 3 – Continue waarneming

Het op afstand visueel opsporen van patrijzen, met behulp van een verrekijker of telescoop, vanaf vaste punten of door het gebied onopvallend te verkennen te voet of met een voertuig. De waarneming vindt 's morgens vroeg of aan het eind van de dag plaats, bij helder en rustig weer, waarbij het aantal, de samenstelling (paren, groepen, solitaire vogels) en het gedrag van de vogels worden genoteerd.

Optie 4 -Telling met behulp van een drone uitgerust met een thermische camera

De telling per drone berust op de detectie van patrijzen via hun thermische signatuur, aangevuld met een visuele verificatie dankzij een ingebouwde optische camera. Deze dubbele detectie maakt het mogelijk om de waargenomen soort te bevestigen en de betrouwbaarheid van de telling te verbeteren.

De vluchten worden vroeg in de ochtend of aan het einde van de dag uitgevoerd, wanneer het temperatuurverschil tussen de patrijzen en hun omgeving het meest uitgesproken is. De drone volgt een vooraf gedefinieerd vluchtplan in parallelle lijnen en bestrijkt de hele zone op een hoogte van 30 tot 60 meter, met een gereduceerde snelheid en voldoende overlapping van de vluchtstroken.

Bij elke thermische detectie wordt een verificatie uitgevoerd met behulp van de optische camera om het dier visueel te identificeren en te bevestigen dat het wel degelijk om een patrijs gaat.

Deze methode vereist de strikte naleving van de luchtvaartwetgeving die van kracht is in het luchtruim waarin wordt gevlogen.

b. Evaluatie van het voortplantingssucces

Het voortplantingssucces wordt geëvalueerd door een telling van het aantal aanwezige individuen in de kluchten, ten vroegste 30 dagen voor de opening van de jacht op de patrijs. Deze telling moet betrekking hebben op ten minste 30% van de in het voorjaar geïdentificeerde paren, en moet worden uitgevoerd via een van de volgende methoden:

- de drijfjacht;
- de continue waarneming;
- de drone met een uitgerust met een thermische camera.

De gebruikte tellingsmethode wordt gespecificeerd om de vergelijking van de resultaten tussen beheerseenheden mogelijk te maken.

4° Uitzettingsbeleid

Optie 1 - Volledige afschaffing van het uitzetten van dieren

Dit betreft de beheerseenheden die de patrijzenpopulatie schatten op meer dan 5 paren per 100 hectare vlaktes tijdens de voorjaartelling van het eerste jaar van het beheersplan, evenals de beheerseenheden die geen uitzettingen van patrijzen wensen te behouden.

Optie 2 – Behoud van uitzettingen onder voorwaarden

Uitzettingen uitgevoerd met gezonde vogels van de ondersoort "vlaktepatrijs" (*Perdix perdix* Linnaeus, 1758), vanaf de dag na de sluiting van het jachtseizoen op de patrijs tot uiterlijk 30 dagen vóór de opening van het jachtseizoen op de patrijs.

De uitzettingen vinden gedurende ten minste twee opeenvolgende jaren plaats. Het afschot wordt in de beheerseenheid geschorst gedurende één jaar vanaf de datum van de laatste vrijlating van individuen op het gebied.

De techniek van het uitzetten met behulp van een krielkip geniet de voorkeur wanneer deze kan worden toegepast, aangezien deze de domesticatie van de vrijgelaten patrijzen tot een minimum beperkt.

Het aantal uitgezette patrijzen moet in het beheersverslag worden vermeld, maar is beperkt tot maximaal 40 exemplaren per 100 hectare vlakke per jaar.

De vrijgelaten patrijzen moeten worden geringd. Het type ringen dat wordt gebruikt, wordt beschreven in het beheersplan. Voor juveniele patrijzen mogen uitsluitend elastische ringen worden gebruikt.

5° Afschotnormen

Verbod op afschot zolang de volgende drempelwaarden niet zijn bereikt:

- 3 paren patrijs per 100 ha vlakte in het voorjaar;
- 20 individuen per 100 ha vlakte aan het begin van het jachtseizoen op patrijzen.

Het afschot is geplafonneerd op een maximum van 15% van de aanwezige individuen bij de opening van het jachtseizoen op de patrijs, maar het beheerplan kan restrictiever zijn.

6° Evaluatie en herstel van habitats

De evaluatie van de habitats moet worden aangevraagd bij het Departement Onderzoek Natuurlijk en Landbouwmilieu zodra de kartering van de beheereenheden en de gebieden is gerealiseerd.

De perspectieven voor de verbetering van de habitats worden door de beheereenheden aan de Raad bezorgd om te worden opgenomen in het beheersplan.

Deze verbeteringen moeten gericht zijn op:

- de voedseldekking, in het bijzonder voor de jongen;
- de nestdekking;
- de schuilplaatsen.

7° Bestrijdingsmaatregelen tegen roofdieren

Bestrijdingsmaatregelen tegen roofdieren zijn onmisbaar als aanvulling op de andere acties van het beheerplan, gezien de gemiddelde dichtheden in het Waalse Gewest.

Het plan vermeldt de maatregelen voor een beredeneerd beheer van de roofdieren van de patrijs, hoofdzakelijk voor de volgende soorten: vos, steenmarter, verwilderde kat, zwarte kraai en wasbeer.

Het plan vermeldt de beoogde periodes voor het plaatsen van vallen en een schatting van het aantal mandagen dat aan het plaatsen van vallen wordt besteed op het jachtterrein/in de beheerseenheid.

Om doeltreffend te zijn, moet de intensiteit van de bestrijding worden gepland op de lange termijn en op een homogene manier over het hele gebied worden verspreid.

8° Specifieke maatregelen

De maatregelen die ten gunste van de patrijs zijn genomen op het grondgebied van de beheerseenheden.

9° Bijlagen

- Lijst van de jachtrechthouders die zich bij het beheersplan hebben aangesloten
- Alle andere relevante elementen.

Gezien om te worden gevoegd bij het ministerieel besluit van 16 juni 2026 tot vaststelling van de voorwaarden voor de indiening en goedkeuring van beheersplannen voor de patrijs, alsmede van de voorwaarden met betrekking tot de jaarverslagen over de uitvoering van deze plannen.

A.-C. DALCQ